

אמה ירח ימים דא הוא ירחא דאלול כו' עכ"ל בקיצור. וז"ל הארז"ל ג"כ ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים את אביה זה הקב"ה ואת אמה זו כנסת ישראל יבכה האדם ויתחנן לפני ה'. ירח ימים הוא חדש אלול שהמה ימי רחמים ורצון. עכ"ל. וכבר פשט בכל תפוצות ישראל וישימה לחוק ולמשפט עד היום הזה ולעורר לבכם בחדש זה לתורה לתעודה ולהתמיד בלמוד ביותר ולהתענות תענית נדבה ולקום בחצות לילה להודות לה' ולטבול עצמו בכל יום במקוה טהרה בשחרית קודם תפלת שחרית ולהרכות כצדקה. והנה לעוררם אל הפועל אינו צריך כי לא נחשדו ישראל לעבור על עשה ול"ת בפועל דהיינו שלא ינית תפילין או לבטל מצות ציצית וכיוצא אך פן ואולי עון עקיבו יסובנו ליום הדין ח"ו והם מ"ע ול"ת הכתובים ומפורשים בתורתינו הקדושה ואדם דש בעקביו ויש מהן שבין אדם למקום ומהן שבין אדם לחבירו ונבאר תחלה אותן שבין אדם למקום שיבין לאשורו כמה מאות ואלפים מ"ע מן התורה של ברכת המזון בירך שלא בכונה וכמה מ"ע של ק"ש קרא שלא בכונה וכמה מאות ואלפים תפלות התפלל שלא בכונה שדרשו רז"ל מפסוק ולעבדו בכל לבבכם איהו עבודה שהיא בלב הוי אומר זו תפלה וכמה ברכת הנהנין וברכת המצות בירך שלא בכונה ועבר על עשה של ועשית ע"פ הדבר אשר יגידו לך ול"ת דלא תסור כו' ול"ת העונש החמור הנזכר בגמרא הקדושה וכוה"ק בכרכת הנהנין ע"ז שנהנה בלא ברכה מעה"ז וגזל אביו ואמו וכנסת ישראל ואף שבירך אך לא כיון לבו בהם כראוי בלא נחשב בעיני המקום ב"ה וב"ש וגם אין הדעת סובלו דהיינו אדם גם רעב ואין כח ולא שתה מים ויעף ואכל מאכלים אשר לא עמל בו ולא גרלו והתענג כרשן נפשו מהם תענוג גדול ואם לא נתן הודאה ושבת כראוי להבורא ית"ש ויתעלה זכרו לעד על שיצר וברא כל אלה והכין לפניו מטבח היסבלהו השכל האנושי ואת גם אם האדם צמא מאד ושתה אף רק מים שלא עמל בה ולא גדלה ולא נתן בכרכת שהכל וכברכה אחרונה הודאה ושבת גדול במחשבתו להבורא ית"ש שיצר וברא אלו המים ואף שאמר בפיו ובשפתיו נוסח תיבות בהמ"ז או הברכה אך ה' כמצות אנשים מלומדה רחמנא לצלן בודאי אין הדעת אדם שהוא בר שכל קצת מובל זאת. ויעלה האדם על לבו הברכה אחת היא לך שנעשה כמצות אנשים מלומדה והלא למאות ואלפים ברכת המזון בירך כל ימי חיותו. גם ברכת ההודאות כברכת אשר יצר כמה פעמים בכל יום בירך שלא בכונה כראוי וכיוצא. ולבו ישים לדרך פעמיו שאם לא ה' נזהר בכל הני"ף ככוונתם כמה אלפים ורכבות שמות הקדושים הוציא מפיו בלא כונה רחמנא לצלן מעונשו הגדול כמבואר לעיל בשערים הקדומים שער ב' ועיי"ש. גם יעלה על דעתו אם יודע בעצמו שלא ה' נזהר כ"כ בעניית אמן שעונשו מכואר במאמרי הזה"ק שהבאנו למעלה. בשע"ה ה' פ"ד שעל עון זה סורדין אותו לגיהנם התחתון הנקרא אבדון ואין מעלים אותו משם לעולם ונהיין לדורי דורות, גם יפקח עיניו ע"ז אשר תאבד ממנו קימת חצות אף לילה א' בכל השנה שהזה"ק מזהיר ע"ז מאוד כנ"ל בשער ה' וימצא כתוב בספרי' מי שלא קם בחצות הוא בנדוי ר"ל. גם אם לא ה' נזהר בהתמדת הלמוד כראוי שענשו ר"ל מפורש בקרא התרפית ביום צרה צר כחכה ודרז"ל מי שמרפא עצמו מד"ת צר כחו ביום הדין וכמה אזהרות בגמרא הקדושה על בטול תורה גם בזה"ק יודע כמובא למעלה בשער הלמוד ע"ש. גם אם לא ה' נזהר מלהפסיק באמצע הלמוד בשיחת הולין והעונש ע"ז נזכר בגמ' הקדושה מפסוק הקוטפים מלוח עלי שיה כו' שמאכילין את האדם ע"ז בגיהנם גחלי רחמים לוחשות. וז"ל הזה"ק פ' שלח דף קס"ב ע"א מאן

דפסק מלין דאורייתא על מלין במלין יתפסקון חיוהי טהאי עלמא ודיני קיימא בההוא עלמא כו, עכ"ל. גם אם לא הי' נזהר לחתך המלות הטיב בלימוד ר"ל מהקונש הגדול הנזכר בזה"ק ע"ז כמבואר בשער ג' פ"ב. ועיי"ש היטיב. גם יעלה על דעתו אם יודע בעצמו שלא הי' נזהר כימי חיוו מזוכבים ומילכין המצוין כאוכלין בימות החמה כמה לית מן החורה עבר בזה וכבר מבואר למעלה בשער ז' פ"ד במאמרי הזה"ק שאין לו חלק לעה"ב על עון המר הזה וכי אין ראוי לאדם לבכות יומם ולילה מאין הפוגות אל תחני דמי לו כמו שער כנפשו שלא הי' נזהר בכל הני"ל בעורו בחיים חיותו וקצב בחרט אנוש חרטה המסקת לשעבר ומשמרת למשמרת אלהבא וליום הכמא יבא קעמר נקי בן יומו.

פרק שני

עד כה עזרנו ה' אלהינו יתיש לבאר הערת דברים שבין אדם למקום ב"ה וכ"ש והנה עת לכוננה כי בא מועד ביאור זכרון דברים בעבירות שבין אדם לחבירו שאדם רש בעקבו והי' העקוב לבישור ומעוות לו יוכל לחקן קודם יום הדין הגדול והנורא והשיב עלי עונותיו לפקוח עינים להם ולו יראו ומעשיהם ישכילו בחוסן המשפט על לבו אם לא הי' נזהר כ"כ כעון הגזל רחמנא לצלן שבשכיל פרוטה שגזל צריך להיות מנוגלג עוד בעולם להחזיר הפרוטה לבעליו או לירשיו או לאותו בושח או לאותו כלימה להיות מוכרח עוד לבוא בגלגל וירוע שעונש הגלגל קשה מאד. ומבואר בספר הסידים למשל אם גזל אדם את חבירו שלשה זהובים ואם לא הי' גזל אותו השלש הזהובים אלו. הי' מרויח מהם הנגזל חצי זהוב, ואח"כ משלשה וחצי זהובים אלו הי' מרויח יותר מחצי זהוב ובאריכות הזמן יכול להיות שבין הנגזל וירשיו וירשיו יורשיו עד סוף כל הדורות הי' הרויח משלשה זהובים הראשונים דמי הקרן מאות ואלפים זהובים וחושב הכורא יתיש להגזלן כאלו גזל שלשה זהובים הקרן והרויח למאות ואלפים שהי' יכול להרויח הנגזל וירשיו עד סוף כל הדורות וגם הוא דבר שהשכל מחייבו. והנה איך לא יזהר האדם אף מספק ספיקא של גזל כי ריב"ל אוכלת בהם כני"ל ובדאי ראוי לאדם וטוב לו לותר משלו מאה זהובים מלהעמיד עצמו בספק ספיקא של הגזל פרוטה אחת את חבירו וחומר עון זה ידוע מפסוק כי מלאה הארץ חמס שלא נחתם גז"ד של דור המבול אלא על הגזל אף שהיו בהם ג"כ שאר עבירות חסורות רחמנא לצלן. ונמצא בספרים שאין עון בעולם שמעכב תפלתו של אדם לעלות למעלה בעולם העליון כמו עון הגזל רחמנא לצלן. וראה דרכי וחכם איך ראוי לאדם להתרחק מעון הכזב הזה. ודי בזה.

ומעתה הגיע שעת הכיאור בלהב שאין בו מעשה להלהיב לבות בני אדם לפקוח עינא פקוחא בענין אהבה והיפוכו שבין אדם לחבירו והוא מ"ע של ואהבת לרעך כמוך ומל"ת של לא חשנא אחיך בלבבך ומ"ע של בצדק תשפוט עמיתך. וכמו שער כנפשו שלא הי' נזהר בהם כ"כ חשית עצות כנפשו יגון בלבבו יומם ולילה מאין הפוגות כמה וכמה אלפים ורבבות עשה ול"ת הני"ל חלף ועבר עליהם בכל שנה ושנה מימי חיוו כי אלו עוברים עליהם בכל עת ובכל רגע כי הם מצות שתלויים במחשבתו של אדם כמו יחוד האל ית"ש ויתעלה זכרו לעד. וכבר מלתו אמורה ובא בדרך ארוכה בעו"ה בשער הראשון. ודי בזה.

ויחשבה לרעת זאת טרם יצא דבר המלכות מלפניו ויכתב דתי ספרי המתים

וספרי החיים המעוות ביד הלשון והוא עון המר של לשון הרע לתקנו בעודנו חי על הארץ כי הוא עון פלילי כנגד ג' עבירות שבתורה כמבואר במסכת ערכין פרק ג' ד' ט"ז ע"ב תאני דבי רבי נשמעאל כל המספר לשון הרע מגדיל עונות כנגד ג' עבירות ע"ז וג"ע וש"ד כתיב הכא כו' ואמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא כל המספר לשה"ר כאלו כופר בעיקר שנאמר כו' ואה"ל כל המספר לשה"ר מגדיל עונותיו עד לשמים שנאמר כו' אמר רב חסדא אמר מר עוקבא כל המספר לשה"ר ראוי למקלו באבן כתיב הכא כו' ואה"ת אמר מר עוקבא כל המספר לשה"ר אמר הקב"ה אין אני והוא יכולים לדור בעולם שנאמר כו' ואה"ת אמר מר עוקבא כל המספר לשה"ר אמר הקב"ה לשר של גיהנם אני עליו מלמעלה ואתה עליו מלמטה נדונינו שנאמר כו' וע"י שם היד לישנא בישא דאמר ליכא דמשתכחי גורא אלא בי פלני' דאיכא בשרא וכוזרי עכ"ל הנמרא הקדושה שים כה נגדך אחי ורעי גודל העונש אחר פטירתו המבואר בזה"ק על העון המר הזה ושאלו תפלתו של אדם נשמעת ע"י עון זה וכמעט נמיו רגליו לבתתי הועיל בו שום תשובה גם גודל הרעה אשר ימצא כל העולם בעון זה מותא וחרבא וקטולא ר"ל וכולי האי ואולי החי יתן אל לבו לשוב מדרכו הרעה ולהזהר מעון המר הזה ולא ישו' לכספי עוד וז"ל הזה"ק פרשת פקודי דרס"ד ע"ב אית רוחא חדא דקיימא על כל אינון מארי דלישנא בישא דכד מתערי בני נשא בלישנא בישא או ההוא בר נש דאתערי בלישנא בישא כדין אתער ההוא רוחא בישא מסאבא דלעילא דאקרי בכסיס"א ואיהו שארי על ההוא אתערותא דלישנא בישא דשאריו ב"י בני נשא ואיהו עאל לעילא וגרים בההוא אתערי דלישנא בישא מותא וחרבא וקטולא בעלמא וזי לאנון דמתערי להאי סטרא בישא ולא נמרי פומייהו ולישנהון ולא חששו על דא ולא ידעי דהא באתערותא דלתתא תלי' אתערו דלעילא בין לטב בין לביש כו' וכלהו דלטרין לאתערא להאי חויא רבא למהוי דלטורא על עלמא וכלהו בגין האי אתערו דלישנא בישא כד קיימא אתערותא דילי' לתתא כו' וז"ל פרשת תזריע דמ"ו ע"ב כתיב שומר פיו ולשונו וגו'. בגין דאי שפוחתי ולישני' מסלדן מלין בישין אנון מלין סלקין לעילא ובשעתא דסלקין כלא מכרוזין ואמרוין אסתלקו סחרני' דמלה בישא דפלני'. פנון אתר לארתי' דחויא תקיפא כדין נשמתא קדישא אתעברא מיניה ואסתלקא ולא יכלא למללא כד"א נאלמתי דומיה החשתי משוב. וההיא נשמתא סלקא בכסופא בעאקו דכלא ולא יהבין לה אתר כמלקדמין. וע"ד כתיב שומר פיו ולשונו שומר מצרת נפשו כו' עכ"ל בקיצור. וז"ל פרשת מצורע דנ"ג ע"א ת"ח כל חובי עלמא קב"ה מכפר עלייהו בתשו' בר מההוא לישנא בישא ודאפיק שום ביש על חבריה והא אוקמוה כו' רבי חייא אמר כל מאן דאפיק לישנא בישא אסתאבן ליה כל שייפוי כו' עכ"ל ובפרשת שלח לך דקס"א ע"א ג"כ ז"ל אר"ש וע"ל כלא מחל קב"ה בר מן לישנא בישא עכ"ל בקיצור.

אחי יהי לך את אשר לפניך פקח עיניך וראה העונש המר על העון הגדול הזה כוראי מהראוי הלא למשמע און ידאבה נפש החוטאת היא חמאום ברע אשר עשתה ובחור בטוב להכא לשמור פתחי פיך כי מה מאד גדלה מעלת מי שנוהר מעון המר הזה שזוכה לרוח הקודש כמבואר בזה"ק פרשת הקת דקפ"ג ע"ב. וז"ל ותלכש אמתר מלכות דאתלכשת במלכות עלאה קדישא ודאי לכשה רוח הקודש מאי טעמא זכתה להאי אתר בגין דנטרא פומא דלא לחוואה מירי. הה"ד אין אמתר מגדת מולדתה ואוליפנא כל מאן דנטר פומ' ולישניה זכי לאתלכשא ברוחא דקודשא עכ"ל. וצריכין

אנו למודעי שכל האזהרות מרז"ף שבמימרות הגמרא הקדושה הני"ף ומאמרי הזה"ק הני"ף על לשה"ר כוונתם שמשפר דבר אמת על חברו אך שכוונתו הי' גנותו כגון דאמר דאיכא בתמידות בכיתו של פלוני בשרא וכוורי כני"ף וכיוצא אבל אם אומר על חברו דבר שקר אינו נקרא לשון הרע אלא נקרא מוציא שם רע ועונשו כפול ומכופל יותר ויותר כי דבר מרה על בניו של מקום ב"ה. ואף אם איש את רעהו ידברו על כל דבר פשע שפושע אדם א' ומקצר בענין עבודת הבורא יח"ש ויתעלה ואף אם אמת נכון הדבר נעשתה כך מ"מ אין דך לשון הרע גדול מזה כי מה תועלת להבורא יח"ש כמה שמשפרים מאוחו אדם קיצור עבודתו יח"ש כי הלא לפניו יח"ש גלויות כל העלמות ואין כל דבר נסתר מנגדו גם מה תועלת יגיע מזה לאיש ההוא המקצר שאינו שומע כלל תוכחתם שמוכיחים אותו שלא בפניו אך ראוי להם שעל פניו יוכיח לו ונגד פניו רשעו יענה להראות לו קצרו בראיות ברורות ויכול להיות שעייז ישוב מקצרו ואז מזה יבא נחת רוח גדול להבורא יתברך שמו שהשיבו אותו מדרכו הרעה לעבודתו יתברך שמו והיו מקיימין מצות עשה הוכח תוכיח את עמיתך שגודל שכר מצוה זו מכואר בזהר הקדוש לאין ערך ותכלית כאשר יבוא לפנינו מאמרו הקדוש בעז"ה בשער הכולל ושם תחינה עיניכם משרים. אך עתה שהדברים האלה הם שלא בפניו מה תועלת בא מזה להבורא יח"ש ויתעלה ומה מועיל לו לאדם שהוא אשר לא ישמע לקול מלחשם בינם לבין עצמם אין זה כי אם לב הותל המהו לדבר לשה"ר על חברו וענשם גדול מאד כנוכר לעיל במימרו הגמרא הקדושה ובמאמרי הזה"ק הני"ף כי אין רצונו של הבורא יח"ש ויתעלה לספר בגנותם של בניו הקדושים אך רצונו יח"ש ללמד עליהם סנגוריא כנוכר בהרבה מקומות בגמרא הקדושה. וגודל שכר המלמד סנגוריא על עם קדוש ולהיפך גודל העונש מקומו מוזכר לו בשערים הקודמים שער א' פרק ח' עיי"ש גם בשער הכולל בעז"ה. ועתה ישראל מה לנו עוד לזעוק את פני האדם לעורר לבו אל החרטה על העבר סגודל העון המר הזה האם אין די הער' את נפשו למ"ש במימרות הגמרא הקדושה הני"ף ומאמרי הזה"ק הני"ף כי הם לבדם מעוררים את לבו אל הפשפוש כמה שעבר ונפשו קצה בהן בחרטה גמורה לשעבר ולעשות משמרת וגדר אלהא אם לא בהפקירא קא ניחא לוי שהפקיר נפשו וגופו חיו אל האכדון לאחר פטירתו מן העולם הזה השפל והנה נשחה לא יצלה לו כל המרכה דברים המעוררים.

ואף גם זאת יעלה האדם על לבו בכואו ליום ה' כי קרוב אם לא הי' נזהר ח"ו עד הנה בדברים כשלים שכמה אלפים ורכבות מ"ע ול"ה עבר כל ימי חייתו כנוכר בגמרא הקדושה אמר רבא השח שיחת חולין עובר בעשה שנאמר ודברת במ ולא בדברים אחרים רב אדא בר יעקב אומר עובר בלאו שני' כל הדברים יגיעים לא יוכל איש לדבר ואמרו במס' חולין דף פ"ט א"ר יצחק מ"ד האמנם אלם צדק תדברון וגו' מה אומנתו של אדם בעותיו ישים עצמו כאלם יכול אף לדית כו'. וכודאי מי שעושה עצמו כאלם בעתו השפל והבוזי נצול מכמה עבדות חמורות ששקולים כעעיג נצול מלשון הרע ומרכילות ומליצנות שהלין הוא מכת שאינם מקבלין פני השכינה כסוזכר בגמרא הקדושה ועוד מוצל מאש המחלוקת ומדברים בטלים לעבור בעשה ול"ה הני"ף בכל עת ובכל שעה רחמנא לצלן. גם אם האדם עושה עצמו כאלם לא יפתח פיו למלאותו שחוק והוא דינא דגמרא ולמדו זאת מפסוק והובא ג"כ בש"ע א"ח סי' תקי"ם. וכחכ המ"ו דאפילו בשמחה של מצוה כגון בחתונה ופורים אסור. וכבר אמר שהע"ה בחכמתו כרוב דברים לא יחרל פשע לכן איעצך ויהי אלהים עמך בכל אשר תרצה

לדבר איזה דיבור תשקול כמאזני שכלך מקודם אם הוא דבור הכרחי או לא וכדומה
הבא לטהר מסייעין אותו וה' יתן חכמה מפיו דעת ותכונה בלב האדם עצות הגונות
איך להשליך מעליו נטל החול וכוונת העון ר"ל וע"ז אנו מתפללים בכל יום בערבית
ותקננו בעצה טובה מלפניך. ודי בהערה זו.

פרק שלישי

הנה טרם יצא דבר מלכות מלפניו ויקצב דבר חוק ומשפט לחת לאיש כדרכיו
וכפרי מעליו עת לעשות לה' ונקה האיש מעון הוצאת זרע לבטלה ר"ל כי גדלה
המכשלה של עון זה שהפליגו בדברי רז"ל גודל ענשה כמבואר בפרק כל היר דף י"ג
רא"א כל האוחז כו' וכל כך למה מפני שמוציא שכבת זרע לבטלה דא"ר יוחנן כל
המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה כו' ר' יצחק ור' אמי אמר כאלו שופך דמים כו'
ר' אמי אמר כאלו ע"ז שנאמר כו' עוד שם אמר רב המקשה עצמו לדעת יהא כנרתי
ולימא אסור דקא מגרי יצה"ר על נפשי א"ר אמי כל המביא עצמו לירי הרהור אין
מכניסין אותו כמחיצתו של הקב"ה כתיב כו' ואר"א מ"ד יריכם דמים מלאו אלו
המנאפים ביר (פי' מוציא ז"ל). אריש המכנים ידו למטה מטבורו תקציץ א"ל לר"ט
ישב לו קוץ בכריסו לא יטלנו. א"ל לא. והלא כריסו נבקעת (פרשי' מפני הקוץ) א"ל
מוטב תבקע כריסו ולא ירד לבאר שחת. ע"כ בדרף י"ג. עוד ד"ד ע"א ריב"ל לייט
אמאן דגני אפרקיד. פירשי' פניו למעלה וידיו מונחות לו על אברו ומתחמם, תוס'
ז"ל ורשבים פי' שבגדיו נופלים לו על אמתו ומתחמם ועוד שמעתי כששוכב אפרקיד
מתחם השדרה ומחמת זה יתקשה האבר ויבא לירי קרי עכ"ל התוס'.

ובמס' כלה ז"ל ר' אומר כתיב הנחמים באלים וכל המחמם עצמו להוציא
שכבת זרע לבטלה חשוב ככהמה מה כהמה אינה מפקדת אלא לשחיטה ואין לה חלק
לעוה"ב אף הוא אין לו חלק לעוה"ב ועליו אמר שלמה בחכמתו מי יודע רוח בני אדם
העולה היא למעלה זו נשמתן של צדיקים שאין טחמין את עצמן ואין מוציאין זרע
לבטלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ זו נשמתן של רשעים שמחמין עצמן
ומוציאין ש"ז לבטלה וכל המחמם עצמו חייב מיתה ב"ש וכל המקשה עצמו ה"ז עבריו
(פי' עבריו ככ"מ עובר על התורה) שנאמר כו'.

אחיי ורעי שימו לבכם לכל הרברים שנאמרו ונשנו במימרות אלו של הגמרא
הקדושה הלא חבינו מוסדות עונש הגדול וכוונת עון של הוצאת זרע לבטלה רחמנא
לצלן שאין מכניסין אותו כמחיצתו של הקב"ה והושוה לדור המבול ובאלו דרכים שוה
לחיה ולבהמה שאין להם חלק לעוה"ב ואזהרת רשת כל יפול במוקש זה ח"ו לעמוד
הרחק כמטחוי קשת מהרחקות הנאמרים במימרות אלו שלא יאחוז באמה וישתין ולא
יכניס ידו למטה מטבורו ולא יישן אפרקיד וקללו אותו בקללות המורות רחמנא לצלן
שר' יהושע לייט אמאן דגני אפרקיד ור"ט אמר תקציץ ידו וכל זה איננו שוה לו אלא
על ההרחקה לכד ומוזה לבבו יבין עוצם גודל העונש המר על כובד העון אוי לנו
מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה ומה תעשה ליום פקודה שאו עיניכם וראו רעה נגד
עון המר הזה כמאמרי הוה"ק שיעלה זכרונם בעז"ה בשער הכולל פרק ה' ושם נאמר
כמה מאמרים שעל עון זה ח"ו כמעט אין תרופה למכתו אף בתשובה ואין לו חלק
לעוה"ב כלל וכלל ונידון לדורי דורות אך במאמרים אחרים מבואר שאם עשה תשובה

כזאת שירדמו ממש למיתה דהיינו שעשה בעצמו סגופים גדולים ויצטער כמש כצער מיתה יהי' לו תקנה ותרופה.

ומי האיש החפץ חיים הנצחים איך חיך אוכל יטעם לו וערכה שנחו עליו כמו שער בנפשו שלא הי' נזהר בכבוד העון הזה או אפילו לא בא לידו רק קושי אבר ר"ל כי כך מקובלני מאנשי השם ספורסמים גדולים שקושי האבר באדם ר"ל אף שלא במתכוון לפעמים בודאי כבר נעקר הזרע מהמקור ויבא בודאי לידי הוצאות זרע לבטלה ועי' פלגי מים תרד עיניו ויאכל לחם דמעה וישקמו בדמעות שלישי ובכה חככה בלילה לא ישכב יומם לא ינוח עד אשר ישיב תרון אף ה' ממנו ע"י תשובה בכבי יבוא ויתחרט הרטה גמורה על העבר ויעשה גדר להבא שיקבל על עצמו בהחלט גמור בכל לבבו גדרים וסייגים אלהבא שע"י גדרים וסייגים אלו בודאי לא ישוב לכסלה עוד דהיינו כאם ח"ו מצא כחם זרע על כנודו ר"ל וכיותר אם הוציא זרע לבטלה ע"י מראה בשינה רחמנא לצלן יבדוק אחריו בשבע תקירות מאין יבא זאת ואיזה סבתו ואיך נהי' הרעה הגדולה הזאת אם מפאת ההסתכלות והרהור באיזה אשה ביום בא לידי זאת בלילה ר"ל או מפאת האכילה כי רבה היא או השמנה היא ישים חוק וגבול לימים הכאים למעט מאכילת דבר הטרבה זרע ומאכילה גסה או מהסתכלות שאינו צריך למקומו ומה גם באשה ולגדור עצמו מהרהור ואחר החרטה וקבלת הגדר יסגף את עצמו סגופים כני"ל וירבה במכילות והבא לטהר מסייעין אותו כי אל חפץ חסד הוא יכבוש עונותיו ע"י התשובה. אך כתוב בספרים שהתיח אין צריך לסגופים גדולים כי"כ אך שיוסיף על צמורו ותדר שנחו מעיניו לקצר בשינה בכל מה דאפשר וירבה במכילות ולבו דוח עליו כל הימים בדאנה על העבר כמה שהכעים לבוראו יתיש ויתעלה ועי"ז יעלה תרופה למכתו. וגודל טעלת האדם מאן דנטר ברית קדישא דליה מבואר ג"כ בזה"ק ובתקונים בכמה מקומות. ואפס קצוה תראה במקום הזה מאמרים הקדושים ואף גם זאת בקצור נסרף. וז"ל פ' מקץ דקציו ע"א כל מאן דנטר ברית קדישא כאלו קיים אורייתא קדישא כלא דהא ברית שקיל ככל אורייתא עכ"ל. וז"ל בתקונים תקון ט"ט דציט ע"ב ומאן דנטר ליה איהו בהקש בשותפי עמי בדיוקנא דילי עלי' אתמר ויברא אלהים את האדם בצלמו כגון דמאן דנטר ברית זכה למלכות הרי איהו בהקש לי בשותפו עמי כו' ומאן דנטר ברית האי איהו עד עלי'. ע' מן שמע ד' סן. אחד עכ"ל בקיצור.

וזה דבר השמטה להנצל ולהשמט מכבד עון הזה תן לחכם ויחכם עוד ונכון תחבולות יקנה כאם יבא כמחשבתו איזה הרהור מענין זה ר"ל יפנה לבבו ומחשבתו תיכף ומיר אל מחשבות קדושות או ישים על לבו מעניני גיהנם ויציייר במחשבתו היסורים של חובה כגיהנם בכדי שיסורו מלבבו ההרהור עבירה. ויזהר האדם מאוד ומאוד מלהסתכל בכ"מ שאינו צריך למקומו וכיותר מלהסתכל בנשים ח"ו. ובכנדיהם אפילו אינם עליהם. ויתרחק מקולות שלהם כמבואר בגמרא הקדושה. ואיחא בזה"ק שיש אלפים ורובבות סמוני' להסית לאדם להסתכל בנשים וכיוצא ואחר פטירתו מוסרין אותו בידיהם ודנין אותו ביסורים קשים ומרים. וז"ל פרשת פקודי דרם"ג ע"א היכלא קדמאה שירותא דסטרא דיצה"ר כו' ותחותי האי מסנא קיימא חד מסנא אחרא די ארף ורבבן תחותי' והאי מסנא אקרי פותח דא הוא דאיהו קיימא לפתאה בני נשא והאי איהו שארי לגביה ואמטי ליה לאסתכלא ולעיינא כמה דלא אצטרך ליה בכמה זנונין ובכמה נאופין וכל אינון דעמי' כלוהו קייטין לגבי' ואזלין קמיה ואכריחין ליה לאסתאה

עינוי לאסתכלא כמה דלא אצטרך והאי איהו סרסרים דאיהו סרסורא בישא לכל אנון
 בישין. האי קאים על קברא בזמנא דאתרן ההוא גופא ותבר ליה עינוי בגין דאיהו רווח
 לון כד איהו כהאי עלמא ודילי אנון ובהאי אתר אחדנת נשמהא עד דאעלי להאי אתר
 דאקרי בור וכמה נחשים ועקרבים אית ביה דכלהו עקצי לה להאי נשמהא ואחדי כה
 ודינין לה עכ"ל. וז"ל פ' קדושים דף פ"ג ע"ב תנינן אמור לוי לבינ לאסתכלא בשפירו
 דאנתחא בגין דלא ייתי בהרהורא בישא ויתעקר למלה אחרא כו' וכל מאן דיסתכל
 בשפירו דאנתחא ביממא אתי להרהורי כלילא. ואי סליק ההוא הרהורי בישא עלווי
 אעבר משום ואלהי מסכה לא תעשו לכם תו אי שמש באנתתי בזמנא דסליק בי' ההוא
 הרהורא בישא. אנון בגין דאולידו אלהי מסכה אקרון אל חפנו אל האללים ואלהי
 מסכה לא תעשו לכם ר' אבא אמר אמר ליה לבינ לאסתכלא באילוי עמין עע"ז
 ובנשי דעמין ולא לאתהנייא בנייהו כו' עכ"ל. ויזהר מאד שלא יסתכל במראה ולא
 ימלסל בשערו כי בזה מגרה בעצמו יצרו. וגודל עון ועונש של הסתכלות במראה
 והמלסל בשערו העתקתי מאמרי הזהר הקדוש בשער הכולל פרק ה' בעז"ה. גם ארו"ל
 במסכת אבות אל תרכה שיחה עם האשה באשתו אמרו קל וחומר כו' וביתוד בימי
 נדותה צריך האדם מאוד ומאוד להתרחק מלדבר עם אשתו וביותר מענין יום הטבילה
 אימתי יהי כי על ידי זה בנקל יכול לבוא לידי הוצאת זרע לבטלה ר"ל מפאת
 דבורו בענין זה ואזהרה זו מכואר בזהר הקדוש בהקדמת בראשית ד"ח ע"א. וז"ל רב
 המנונא סבא אמר הכא אל תתן את פיך לחטוא את בשרך דלא יהיב בר נש פומי
 למיתי להרהורא בישא ויהא גרים למחטי להווא בשר קדש דחתים ביה ברית קדישא
 כו' למה יקצוף האלהים על קולך על ההוא קול דאיהו אמר וחבל את מעשה יריך דא
 בשד קדש ברית קדישא דפגים ואתמשך בגיהנם על ידי דדומה. ובג"כ ומעשה יריו
 מגיד הרקיע כו' עכ"ל. וז"ל ג"כ ב"ח דמ"ח ע"ג פתח ואמר אל תתן את פיך לחטוא
 את בשרך ונז' כמה אית לוי לבינ לאסתמרא כהאי עלמא. האי קרא אתיכון לחכריא
 דהכי אצטרך למכתב אל תתן את פיך לחטוא את נפשך כד"א נפש כי תחטא ול"א
 אשכחן קרא דכתיב בשר כי תחטא ויאות הוא אל"א הכי מסקנא דאסור ליה לבינ
 למשחתי מלי דזנותא אפילו באתתי בגין דיתקשי עכ"ל. ואם ח"ו נודמן לו קישוי אבר
 פתאום כחלום ר"ל ונתעורר משינתו ישען תיכף ומיד על עשר אצבעות יריו ורגליו
 בקרקע או כסטה שהוא שוכב עליו ופניו למטה לצד הארץ והיא סגולה נפלאה להמית
 האבר מיד כמרומו בתקונים תקון ס"ט דק"י ע"ב ועיון בשע"י י"ד סי' קפ"ה ס"ד. וראוי
 לאדם לצמוד בתמידות כראשית חכמה בשער הקדושה פרק שבעה עשר מענין חומר
 העון של הוצאת זרע לבטלה ר"ל בכרי שישים אל לבו להזהר ממנו.

פרק רביעי

י מי הסליחות

הנה עת לחננה כי בא מועד ימי הסליחות והמה בכלל ימים נוראים ועינים להם
 לו יראו שכל איש ישראלי אפילו קל שבקלים מתעורר בצדק להתחזק לבו בימי הסליחות
 לילך להתפלל בבה"כ ולומר מזמורי תהילים יותר מכרי הרגלו בכל השנה גם ענות אדם
 נפשו בו בכמה תעניות ואיש כמתנת ירו ליתן צדקה וביתוד ת"ח מנודים שינה
 מעיניהם נערים וזקנים יחדיו מעוררים לכם המהור בהתמדת הלמוד לעמוד בבית ה'

בליליות וע"פ רוב עוסקים כל הלילה בלימוד גם בקימת חצות אף מי שלא היה רגיל כ"כ בזה כל השנה אך בימים אלו מעוררים עצמם חצות לילה לקום להודות לה' ולאונן ולקונן על חורבן בהמ"ק מזה יבחנו דברי אמת שגם בעולמות העליונים התעוררות גדול בימים אלו כדאימא בנמרא אי אינהו לא חזו מזלייהו חזו לכן כל אדם יעורר לבו הטהור בימים אלו יותר ויותר בככי יבא ובתחנונים יוביל שי למורא וקומי רוני בלילה לראש אשמורת שפכי כמים לכך בתקון חצות על גלות השכינה הקדושה ועל חרבן בית מקדשינו ותפארתנו ועל גלות התורה שנמסרו רזיה לחיצונים כי הבכי על ענין זה היא סגולה נפלאה לטהר כחמי העונות של אדם ולפני ה' ישפוך שיחו זו תפלה ככוונה יחירה מכל השנ' גם בכרכת הנהנין וכרכת הודאה ככוונה יחירה. גם למעט בתענוגי אכילה ושתייה בכל האפשרי כי זה כל אדם הייב בכל השנה לקדש עצמו במותר כמיש והתקדשתם והייתם קדושים וכ"ש בימים המקודשים והנוראים אלו. גם להרכות במהרה טבילה בכל האפשרי כי זה עיקר מהרה נפש גם בכל השנה וביחוד אם בלתי טהור הוא מטומאת קרי ר"ל או מטומאת הזיווג יזהר לטבול בו ביום קודם תפלת שחרית. וז"ל בוי"ח דף י"ד ע"ד ובחג נדונין על המים על שהם מבזים בנטיילת ידים ועל שהם מזלזלים במקואות ובטהרות שהם כמים ועל כך נדונין על המים על ענין המים עכ"ל. גם להרכות בתעניתים כפי יכולתו וגדול מעלת התענית מבואר בנמרא הקדושה ובזה"ק בהרכה מקומות.

הנה יום ענות אדם נפשו בתענית בודאי כל אדם אינו חייב אלא כשעורו אם ידע אינש בנפשי שיכול לסגף עצמו בתעניתים בודאי מוטל החיוב עליו וכך המרכה ה"ז משובת. ואף מי שיעודע בחולשות גופו שאינו יכול לסגף עצמו כלל בתעניתים החיוב לסגף א"ע בכל מה דאפשר דהיינו למעט באכילה ושינה ולהרכות בלמודו. וכתבו ספרי יראים מי שמפסיק באמצע אכילה בעודו בנכרות התאוה לאכול וכוכש תאותו וכוונתו למען השם יתעלה ויתרומם נחשב לו כאילו התענה יום שלם. גם שמעתי רבים שמקבלים עליהם מר"ח אלוף שלא יתחככו אף אם יעקצו אותם הכינים והפרעושים מאד וימכלו היסורים ויקבלו באהבה למען שמו הגדול לכפרת עונותיהם שהכעיסו בהם להשיי ויתעלה ודבר זה הוא סיגוף גדול ועצום מאוד.

ורבים וכן שלמים נוהגים שמקבלים עליהם מר"ח אלוף שלא ירכו שום שיחת חולין ואשרי חלקם כי אין כל דבר בעולם לטהרת הנפש כמו בלימת פיו משיחה בטלה. גם הוא תועלת גדול מאוד ו מאוד לכוונת התפלה שאין מבלבלין אותו מחשבות זרות צא ולמר גדול מעלת הכולם פיו משיחה כטילה ממיש הארז"ל. וז"ל מי ששומר עצמו בשתיקה ארבעים יום רצופים בודאי ישיג רוח הקודש בלי ספק עכ"ל. וע"ז ידוע רב כל הדרוים ודי בזה. גם יזהר האדם שלא יקפיד בכיתו על שום דבר שאינו נוגע ליראת ה' בין קטן ובין גדול. הארז"ל. גם כתב האר"י ז"ל להנצל מכתת להיות נעור כל הלילה ולא יישן כלל אלא לעסוק בתורה עד אור הבוקר וראוי ללמוד מעניני העבירה שעבר שחייב עליהם כרת ובכל לילה שיעשה כן נצול מכתת אי שנתחייב עכ"ל. ונהוגים ללמוד מסכת כריתות משניות וגמרא וספרי יראים. וכבר נהגו בזה רבים מעם קדוש בימים הנוראים האלה וכימי השוכבים ונהוגים ג"כ ללמוד בעמידה כתיקון זה. ובודאי תקון זה יכול אדם לעשות בכל ימות השנה לישן מעט ביום כדי שיוכל להיות כל הלילה נעור ללמוד כדי להנצל מכתת ר"ל. עוד יוסיף תקון הנפש חטאך בצדקה פרוק להרכות בצדקה בכל מה דאפשר גם בכל השנה הוא תקון גדול מאוד וביחוד בימים הנוראים האלו

וגודל מעלת הצדקה מקוטו מוזכר לו מאמרי הזיהק ותקונים כפרק מיוחד בשער הכולל פרק ו' בעזיה עיי"ש ולהוציא חלק כאן א"א אך להעיר לרב אנוש כערכי הפעם בא בקצרה איזה מאמרים מזה"ק בקיצור נמרץ ולהקדים לפניו כמה מימרות מגמרא הקדושה הובאו בס' מנורת המאור אך המה באו בדרך ארוכה שם ובכדי להקל על המעיין כאן נמצאו בקצרה.

גרסינן בפ"ק דביב ד"א דרש ר' דוסתאי רבבי ינאי בא וראה שלא כמדת בשר ודם מדת הקבי"ה מדת בשר ודם מביא דורון למלך ספק מקבל הימנו ספק אין מקבלין הימנו ואם תאמר מקבלין ממנו ספק רואה פני המלך ספק אין רואה פניו והקבי"ה אינו כן אדם נותן פרוטה לעני זוכה ומקבל פני השכינה שנאמר אני בצדק אחזה פניך. א"ר יוחנן ס"ד מלוח ה' חונן דל וגמולו ישרם לו אלמלא מקרא כתוב א"א לאסרו כביכול עבד לוח לאיש מלוח. ואפילו עני המחפרנס מן הצדקה יעשה ממנו צדקה. וכן נגזו ועבר תנא דבי ר' ישמעאל כל המגזי מנכסיו ועושה מהן צדקה ניצל מדינה של גהינם כו'. וא"ר אסי שקולה מצוה זו כנגד כל המצות כולן שנאמר כו' ובשכר פרוטה זו שנותן לעני מתברך ואם אין לו פרוטה ליתן לו ומפייסו בדברים מתברך יותר כדגרסינן א"ר יצחק כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו בדברים מתברך בי"א ברכות כו' ומי שאינו רוצה ליתן גודל שכר הכופה אותו כדגרסינן. אמר רבי אליעזר גודל המעשה יותר מן העושה שנאמר כו'. הני חי"א בר רב מדפתי כל המעלים עיניו מן הצדקה כאלו עובד ע"ז כתיב הכא כו'. א"ר יצחק כל הרודף צדקה הקבי"ה ממציא לו בני אדם הגונים לעשות בהם צדקה. ריב"ל אומר זוכה לבנים בעלי חכמה בעלי עושר בעלי הגרה. הצדקה מעשרת לאדם שנאמר יש מפזר ונוסף עוד וגו'. א"ר יצחק ד' דברים קורעין גזר דין של אדם וא"ו הן צדקה צעקה ושינוי השם ושינוי מעשה. צדקה דכתיב וצדקה תציל ממות כו' וגרסינן נמי הוא היה אומר עשרה דברים קשים נבראים בעולם ומיתה קשה מכולן וצדקה מכבדתה שנאמר וצדקה תציל ממות. תניא ארי"ג בר"מ מאי דכתיב ונתן לך רחמים ורחמך כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים. א"ר סימון אריב"ל יותר ממה שכעל הכית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית כו'. אר"א גדולה צדקה יותר מן כל הקרבנות שנאמר כו'. ובוז"ק פ' וירא דף ק"ד ע"א. ז"ל רא"א ת"ח כמה אנהג קב"ה טיבו עם כל בריון וכ"ש לאנון דאולי בארחוי דאפילו בזמנא דבעי למידן עלמא איהו גרים למה ררחים ליה למזכי כמ"ה עד לא ייתי ההוא דינא לעלמא דתנינן בשעתא דקבי"ה רחים ליה לבי"ג משרד ליה דורנא ומאן איהו מסכנא בגין דיזכי בי' וכיון דזכי בי' איהו אמשיך עלי' חד תומא דחסד דאתמשך מספר ימינא ופריש ארישוי' ורשים לי בגין דכר ייתי דינא לעלמא ההוא מחבלא יודהר בי' וזקיף עיניו וחמא לההוא רשימו כדין אסתלק מני' ואודהר בי' ובג"כ אקדים ליה קב"ה כמה דיזכי כו' ב"ג דיזכי בצדקה עם בני נשא בשעתא דדינא שריא בעלמא קבי"ה אדכר ליה לההיא צדקה דעבר. וז"ל דף ק"ט ע"א כל ב"ג דאיהו צר עינא לגבי מסכנא יאות הוא דלא יתקיים בעלמא ולא עוד אלא דלית ליה חיים לעלמא דאתי וכל מאן דאיהו וותרן לגבי מסכנא יאות הוא דיתקיים בעלמא ויתקיים עלמא בגיני' ואית ליה חיים ואורתא דתי לעלמא דאתי עכ"ל. וכפ' מקן דר"א ע"א ז"ל רש"א בזמנא דנשמתא נפקא מהאי עלמא בכמה דינין אהדנת עד לא תיעול לאתרה לכתר כל אנון נשמתין אית לון למעבר בהך נהר דנור דנגיד ונפיק ולאסתחאה תמן ומאן איהו דיקום תמן

ויעבר בלא דחילו כו'. ומאן דאשתדל בצדקה. כהאי עלמא ויתן סממוני בצדקה כדין עבר כההוא אתר ולא דחיל וכרוזא קרי לה לההוא נשמתא ועניתך לא אענך עוד מאן דזכי למעבר כהאי לית לי דינא יתיר כלל עכ"ל. וכפ' בחקתי דף קי"ג ע"ב ז"ל ככה ריש ואמר ווי לון לבני נשא דלא ידעין ולא משגיחין ביקרא דמאריהון מאן עכיד שמא קדישא בכל יומא הוי אימא מאן דיהיב צדקה למסכני כו' ומאן דיהיב לי צדקה למסכני הוא עכיד לעילא שמא קדישא שלים כדקא יאות בגין דצדקה דא אינא דחיי כו' עכ"ל ובוודאי יתלהב לב הטעין כשער הכולל פ' י' הנ"ל יותר ויוזר אל קיום מי"ע זו לעשותה כשמתה עצומה עד מאוד לטהר כזה נפשו ורוחו ונשמתו וכיחוד כימים הנוראים האלה. ודי בזה.

ויעיין אדם בספרי יראים וימצא עוד תקונים לטהרת הנפש. ובודאי מי שהוא חולה וצריך לרופא דורש וחוקר הכל על איזה רופא מומחה שיכול לרפאות אותו מחליו ואם בחולי הגוף כך קיו הרברים לחולי הנפש שחיוב גדול הוא על האדם לדרוש ולחקור בספרים לבקש לו איזה רפואה לחלאת עונותיו וביחוד על אותן עונות שידע בעצמו שעבר עליהן כמה פעמים. וז"ל הזה"ק פ' אמור דף ק"א ע"א ת"ח כד בר נש חטי וחב זמנא חדא תרין ותלתא ולא אהדר ביי הא חובבי באחגלייא אינון ומפרסמי לון לעילא ומפרסמי לון לתתא וכרוזי אזלין קמי' ומכרוזי אסתלקו מסחרג' דפלני' נויף הוא מסארי' נויף הוא לעילא נויף הוא לתתא ווי לי דפגי' דיוקני' דמארי' ווי לי דלא חייש ליקרא דמארי' קביה גלי חובבי לעילא. הה"ד יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו וכד בר נש אזיל באורחא דמארי' ואשתדל בפולחני' ואזדמן לי' חטאה חד כלא מכסין עליו' עלאין ותתאין. דא אקרי כסוי חטאה. עכ"ל. ובימים אלו הנוראים ראוי לאדם למעט בלמודים אחרים וירבה בלמוד ספרי יראים לעורר לבו אל התשובה. אך עיקר התשובה. הוא החרטה על העבר והקבלה אלהבא שלא ישוב לכסלה עוד כי בלתי זה אף אם יתענה האדם משבת לשבת כמה פעמים ויעשה כל הסגופים שבקולם הכזה יה' צום יבחרהו הכורא יתיש ויתעלה שאם לא קבל על עצמו אלהבא שלא ישוב עוד לאותו עון הרי הוא ממש כטובל ושרץ בידו אך אם קבל על עצמו בלבו קבלה כרורה ואמתיא אלהבא שלא ישוב לכסלה עוד אף שאינו יכול לתקן על העבר כסגופים מפאת חולשתו תיכף ומיד נקרא בעל תשובה בעיני המקום ביה וב"ש שאפילו צדיקים לא יהיו יכולים לעמוד במחיצתו אחר פטירתו כי בוחן לבות וכליות אדרים צדיק צופה ומביט עוצם התחרטותו על העבר וקבלתו עליו אלהבא כניל ודי בהערה זו.

פרק חמישי

כוונת הסליחות

הנה אחיי ורעיי צריכין אנחנו למודעי ידיעה בתהלה בקוראים שמו סליחות שהוא על שם, שבהם כקועים רחמים ותחנונים לפני המקום ביה וב"ש על סליחות עונות שימחול לנו הכורא יתיש עונותינו ופשעינו שעשינו עד הנה גם נכללים בהם שארי תפלות. והנה בודאי כל איש ואשה אשר יבוא אל המלך של עולם לבקש מלפניו על סליחות עונותיו בלתי תשובה בלבו מה כחו כי יאריך נפשו בתפלתו על סליחות עונותיו וזלת תשובה הנה בני אדם זה לזה שואלים אם אמרת הסליחות ואומר הן כבר אמרתי הסליחות ואינו שם על לב מה בצע אמרתו הסליחות הלאי שיאמר הכורא יתיש

הסליחות וזה א"א זולת התשובה לכן יזהר האדם בעת אמירת הסליחות לקבל בלבו תשובה גמורה דהיינו החרטה על העבר וקבלה אלהבא כנ"ל ומה טוב אם יכול להוריד דמעות בעת אמירת סליחות כי שערי דמעה לא ננעלו וחביבין הן דמעות של אדם לפני הכורא ית"ש יותר מכל התפלות כנוצר בגמרא הקדושה גם בזה"ק ובתקונים בהרכה מקומות וז"ל פ' שמות דף י"ב ע"ב א"ר יהודא כל מלין דעלמא תליין בתשובה ובצלוחא דצלי בר נש להקב"ה וכ"ש מאן דאושיד דמעין בצלותי. דלית לך תרעא דלא אעלין אנון דמעין מה כתיב ותפתח ותראהו את הילד ותפתח דא שכינתא כו' ותראהו את הילד ילד שעשועים דאנון ישראל דמתחמאן קמי מלכהון בכלא ומיד הדרין בתשובה ובכאן קמי' כברא דככי קמי אבוי מה כתיב והנה נער בוכה כיון דככי מתכרי כל גזרין בישן דעלמא מה כתיב ותחמול עליו אתער עליו ברחמי ומרחם עלי' כו' עכ"ל. וז"ל פ' פקודי דף רמ"ה ע"ב לעילא מהאי פתחא אית פתחא אחרא דקב"ה חתיר לה ואחפתח תלת זמנא ביומא ולא אנעיל וקיימא לאנון סאריהון דתיובתא די אושדין דמעה בצלותהון קמי סאריהון וכל תרעין ופתחין ננעלו עד דעיילו ברשותא בר תרעין אליו דאקרון שערי דמעה. וכד האי צלותא דמעה סלקי לעילא באנון תרעין אודמן ההוא אופן דקיימא על שית מאה חיון רברכן ורחמיאל שמיא ונמיל ההיא צלותא כאינון דמעין צלותא אעלת ואתקשרת לעילא ואנון דמעין רשימין בהאי פתחא עכ"ל ועוד יבוא מאמרים נוספים מענין זה בשער הכולל פרק ט' בעז"ה ושם נאמר שראוי לאדם לרחוק פניו בדמעותיו ועיי"ש. וביחוד בסליחה שנזכר שפיכות דמים של צדיקים כגון בסליחה דעריה המתחלת אלה אזכרה ונפשי עלי אשפכה כו' וכיוצא יעורר לבו מאוד אל הככי ויכוין הכוונה המבוארת בקינה של ארזי הלכנון בת"כ ועיי"ש ובכיה זו יהי כפרה על עונותיו כדאיתא בגמרא הקדושה כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן וגונן ומוחל לו על כל עונותיו. ובעז"ה בשער הכולל פרק הניל עיניך תחזינה משרים מאמרי זה"ק מענין זה עיי"ש.

ותפלה אל מלך יושב נזכר בתקונים בהרכה מקומות וביחוד ויעבור עם הייג מדות יזהר האדם לומר אותם בכונה עצומה. ודי בזה.

יזהר האדם מאוד שלא יאכל ער"ה קודם עלות השחר ח"ו כמו שנוהגים קצת מהמון עם אף שהובא מנהג זה ברמ"א סי' תקפ"א משום חוקת העכו"ם אך מי שיעיין בזה"ק ובתקונים גודל העון בזה לאכול קודם תפלת שחרית שהוא כעובד ע"ז ר"ל כודאי יתרחק מזה וז"ל הזה"ק פ' ויקהל דף רט"ו ע"ב כתיב לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו האי קרא אוקמוה ורוא דמלה האי מאן דאכיל בלא צלותא דיצרי קדם דאכיל על דמי שקיל איהו כמנחש ועונן בגין דבלילא נשמתא סלקת כו' וכד אתער כי"ג לאו איהו דכי והא אוקימנא דסטרא אחרא שליט על אתר דקיימא בלא נשמת' כיון דאתדכי במיא ואע"ג דאשתדל בר נש באוריתא החיא נשמתא לא אתקיים באתרה כו' וכד יצלי בר נש צלותא דפולחנא דמארי' כדין מתיישבא חילא דמא באתריה ואתנבר חילא דנשמתא ואתיישבא על ההוא אתר וכדן בר נש אשתלים קמיה מארי' כמה דאצטרך כו' זאי אכיל עד לא צלי צלותי לאתיישבא דמא על אתרה הא איהו כמנחש ומעונן כו'. ודא איהו כמאן דפלה לאלהים אחרים כו' עכ"ל, וז"ל נ"כ בתקונים תקון כ"א ד"ם ע"א ואליו דעובדיהו כבעירא דחקלא דאכלן בלא צלותין מיתתהון יהא כבעירא דחקלא ושחיט לון מלאך המות מדה כנגד מדה ולא עוד אלא בסכין פגום קא שחיט לון ואיתקריאו נבלה עכ"ל לכן יזהר האדם מאוד בזה גם בכל השנה ודי בזה.

וראוי לאדם להתענות בימי המליחות עכ"פ עשרה ימים כנוצר בש"ע אך ישלים התענית ולא כמו שנוהגים רוב המון עם שלא להשלים ואוכלי' ב' או ג' שעות אחר חצי היום כודאי יצא שכרו בהפסדו. אחר שמתפללים תפלת מנחה ביחיד ולא כצבור קורם אכילתו גם הוא מתפלל בכיתו ולא ככה"כ שהוא ג"כ עון פליגי. כנ"ל בשערים הקודמים גם אם לא ילך לכה"כ בשעה שיתפללו הצבור בשביל שכבר יצא ידו חובת תפלתו יאבד טיבות הרבה כמה אישיר וכמה אמני' וגם עניית קדושה עם הצבור אוי לאותה בושה הלא טוב לו אז יותר שלא יתענה כלל אך תהי' תפלתו עם הצבור ככה"כ. ומי שנגע יראת אלקים בלבו לא ימקט מלהתענות עכ"פ עלי גודל עונותיו הפחות שבתעניתים דהיינו אלו עשרה ימים אף שאין ביכולתו להתענות כמה הפסקות מ"ם יתענה לכל הפחות אלו עשרה ימים מידי יום כיומו כראוי להשלים עד צאת הכוכבים ודי בזה. וכתוב בספרים בחינה אמיתית אם אדם רוצה לנמות את עצמו אם עושה תשובה מאהבת הכורא ית"ש או רק מיראת העונש בזאת תבחנו דרך משל אם קבל על עצמו לסגוף על עונותיו בתענית יום א' וכ"ש ב' או ג' ימים רצופים והתחיל להתענות אם העולה על רוחו ורצונו שהיום קצר הלאוי שיתארך תענית זה כדי לקבל סיגוף גדול כנגד העונות שהקעים את כוראו ית"ש ויתעלה בכדי שיתרצה הכורא ית"ש בזה הסיגוף אז כודאי תשובה זו מאהבת. אך אם מצפה מתי יכלה התענית ובכוקר האמר מי יתן ערב וכ"ל שעה דומה עליו כזמן ארוך ומונה השעות כודאי תשובה זו אין זה כי אם מיראת העונש שלא יבאו עליו בזה ובכוא. לכן יזהר האדם מאוד בזה שיהיה במחשבתו תשוקה גדולה על האריכות הזמן של שעות התענית ויכוין בכל שעה שבסיגוף זה אני עושה נחת רוח ליוצרי וכוראי ית"ש וישמה בלבו שמחה עצומה בזה ואז העונות נחשבים לו כזכיות כדאיחא בגמרא הקדושה כאן מאהבה כאן מיראה וכזונה זו יכוין בכל הסגופים כשמחה עצומה דהיינו כשטובל במקה בעת הקור גדול מאוד וכיוצא ונחשב בעיני הכורא ית"ש ויתעלה יותר מכל הקרבנות. ודי בהערה זו.

ויזהר האדם מאוד משבועות ונדירים ויהא מרגלא בפומי' תמיד לומר על כל דבר מצוה שמתנדב לכו לעשותו יאמר בלי נדר וכלי שבועה. אך יעיין האדם בש"ע י"ד בהלכות נדרים סי' ר"ג ושם מכואר ג"כ שלפעמים הנדר הוא זריו ומשובה. וראוי לאדם שיתרחק מאוד ומאוד משבועות וקבלת חרם כאיזה מי"ם שיהי' לו עם אחרים אף שהאמת אתו ויותר ראוי לו שיוותר ממונו ולא ישבע ולא יקבל כחרם כל ימי חייתו וכודאי השם ימלא חסרונו וזולת השכר הגדול והנפלא המוכן לו בשביל דבר זה בעולם הנצחי. ואף גם זאת הנשבעים כהייהם בלשון הסוני (איך לעיין) הוא שבועה גמורה שנשבע כתי עצמו ומכ"ש הנשבע ברת יהודית לומר בלשון לע"ז (ווי איך בין איין יהודי) אין לך שבועה חמורה מזה ר"ל ואם לו רגל על לשונו בזה מוציא מפיו שבועות כאלו אף על מגן על דבר הבאי ר"ל לכן שומר נפשו ירחק מזה מאוד ואם רוצה לאמת דבריו יאמר לחברו תאמן לי. ואיך ומה צריך האדם להזהר ולשמור פיו ולשונו מדברים כאלה וכיוצא וז"ל הזה"ק בפ' פקודי ד' רמ"ט ע"ב אין אנן ארבעין קיימיין ואנזיפו ומנדין לכל אנן דאפיקו מפומיהו מלה דלא אצטריכא וממנפי פומיהו ואין מנדין לון לקיימי ארבעין יומין דלא אשתמע צלותהון ולא אעלין לפרקידא וקיימיין נזיפין לבר וכן לכל אנן דחב אנן חובין דבעיין לנפא עשרה כרוזין נפקי בכל יומא ומכרוזי בכל אנן רקיעין בכל אנן חילין ומשריין אודהרו בפלני' דאיהו נזיפא נזיפא איהו על חובא פלוני דעבד עד דתב קמי מארי' רחסנא לשוכן. כד דתב מההוא

חובא מתכנפי אלין ארבעין ושראן ל"י וכדין אכריוו עלי' פלנא שרו נזיפה מכאן ולהלאה צלותא אעלת ועד לא חב נזיף איהו לעילא ותתא ונטירו דמארי' אתעדו מיניה ואפילו כלי' נשמת' נזיפא דסתמין לה כל תרעי שמיא ולא סלקא ודחיון לה לבר עכ"ל ודי בזה. נשלם השער בעז"ה.

שער שער האיתון האחד עשר

מודעת זאת שחדש תשרי הוא זמן אסיפה וקהילה להקהל ולעמוד על נפשם לחלות את פני המלך שלמה שהשלום שלו כל איש ישראל בירח האיתנים כחג הוא החודש השביעי ולזכור זכרונות שפרות מעשה אבות איתני עולם וזמנו גורם שהחלש יאמר גבור ותקיף במצות אני להתחזק בעשיית המצות בזה החודש וע"כ זה שמו נאה לו שער האיתון

ובשער הזה יפתח כיון כל התפילות של ר"ה וי"ב וכל כוונת המצות הנעשים בחודש זה דהיינו תקיעת שופר וכוונת צומא רבא וישיבת הסוכה ונטיילת הלולב. וכל סדר החג עד סיומו היינו שמחת סיום התורה הקדושה והתמימה.

פרק ראשון

בערב ר"ה אחר טהרת המקוה ותפלת המנחה בכוונה עצומה יכין אדם לתפלת ערבית בכוונה עצומה מאוד ובזמני כתיב האר"י ז"ל בכוונת תפלת ר"ה תסמר שערות ראשו מגודל התקונים בעולמות העליונים הקדושים בתפלות ההם לכן צריך האדם עכ"פ לכוין היטיב כפי המלות כהתעוררות לבו הטהור. הנה זה בא למעלה בשערים הקדומים כוונת ק"ש וברכותיה וברכת אבות בתפילת החול.

ובזכרנו בתיבות למענך אלהים חיים יכוין במחשבתו בזה"ל רבון כל העולמים בשביל האמונה שאנו מאמינים ביחוד שמך במיוחד שאתה לבדך אלהים חיים ואין זולתך ראוי שתכתבינו בספר החיים ויכוין כוונה זו מעומקא דלבא מאוד.

בברכה שניה בנוסח אב הרחמים כתב האר"י ז"ל שבכל התפלות היינו בשחרית ובמנחה ובערבית של כל ימי תשובה הנוסח אב הרחמן ולא הרחמים רק בכל תפלות המוספים ובמנחה של שבת הנוסח אב הרחמים.

ובכן שאומר הש"ץ בכל חזרת התפלה שהוא ובכן יתקדש שמך ה' א' עד והיכלך. ע"פ כתבי האר"י ז"ל חיוב גדול גם לכל יתיר לסדר בתפלתו כי הוא זה ג"כ מעיקר תקוני התפלה.

אחיי ורעיי ראוי לידע שכמעט כל נוסח התפלות של ר"ה וי"ב הוא רק שיתקדש שמו הגדול בכל האומות ובכל העולם כי זה עיקר התפלות עתה בימים הנוראים האלה לכן יוחר האדם להצטער בלבד ולבכות ביחוד כיום הדין הגדול והנורא הזה בענין שמרבר בתפלה מחולל שמו הגדול ית"ש זיתפלל ענין זה בעומקא דלבא יותר ויותר מהתפלות שמתפלל בעד עצמו כי זה כל אדם עתה בגלות יש לו לבכות ולהצטער בתמידות על חילול שמו הגדול ית"ש בין האומות עובדי עץ ואבן מעשה ידי אדם שמחפרים